

Ks. dr hab. Grzegorz Pyżlak
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Lublin

RECENZJA

dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej ks. dra Franciszka Jabłońskiego.

Recenzja składa się z trzech części. W pierwszej przedstawiona zostanie sylwetka ks. dra Franciszka Jabłońskiego, w drugiej ocena dorobku naukowo-dydaktycznego oraz działalność dydaktyczna i naukowo-organizacyjna Habilitanta. Całość zamknie ocena rozprawy habilitacyjnej.

1. Sylwetka naukowa Habilitanta

Ks. dr Franciszek Jabłoński jest kapłanem archidiecezji gnieźnieńskiej. W 1983 r. wstąpił do Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk księdza prymasa Józefa Glempa 13 maja 1989 r. W ramach podjętych studiów na Papieskim Wydziale Teologicznym w Poznaniu 21 czerwca 1989 r. uzyskał magisterium z teologii, na podstawie pracy *Odpowiedzialność misyjna parafii w świetle Magisterium Vaticanum II*. W latach 1989-1998 pracował jako wikariusz w trzech parafiach archidiecezji gnieźnieńskiej. W 1993 r. ks. Franciszek Jabłoński podjął studia doktoranckie na ATK w Warszawie na kierunku misjologia, uzyskując stopień kanoniczny licencjata teologii. Rozprawę doktorską, zatytułowaną *Recepcja idei misyjnej w Polsce po Soborze Watykańskim II (1965–1995)* przygotował pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Władysława Kowalaka, którą obronił w 2001 r. Ks. Jabłoński od 1998 roku jest zatrudniony w Kurii Metropolitalnej w Gnieźnie, gdzie pełni kilka funkcji m.in. od 2001 r. jest diecezjalnym Duszpasterzem Rodzin oraz dyrektorem Diecezjalnego Studium Życia Małżeńskiego i Rodzinnego a od 1992 r. jest referentem Duszpasterstwa Misyjnego.

Ks. dr Franciszek Jabłoński jest redaktorem czasopisma „Biuletyn Misyjny Archidiecezji Gnieźnieńskiej” oraz współredaktorem „Studiów Misjologicznych.

Rocznika Stowarzyszenia Misjologów Polskich”, „Światła Narodów Papieskiej Unii Misyjnej” (od 2011 r. pod nazwą „Lumen Gentium”), „Duszpasterstwa Rodzin Archidiecezji Gnieźnieńskiej” oraz „Nadzwyczajnego Szafarza Komunii świętej Archidiecezji Gnieźnieńskiej”.

2. Ocena dorobku naukowo-badawczego

Na dorobek naukowy ks. dra Franciszka Jabłońskiego, oprócz rozprawy habilitacyjnej, składa się: 15 książek autorskich (jedna w języku angielskim), 4 książki współautorskie, 25 artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach i pracach zbiorowych, 4 recenzje oraz 150 sprawozdań z sympozjów i konferencji oraz czuwań modlitewnych.

Kierunki twórczości naukowo-badawczej ks. dra Franciszka Jabłońskiego można sprowadzić do dwóch. Pierwszy z nich to tematyka misyjna Kościoła, a drugi odnosi się do badań duszpasterstwa ogólnego, duszpasterstwa małżeństw i rodzin oraz duszpasterstwa liturgicznego.

Zainteresowania Habilitanta pierwszym kierunkiem badań rozpoczęły się wraz z pisaniem pracy magisterskiej a następnie rozprawy doktorskiej pt. *Recepcja idei misyjnej w Polsce po Soborze Watykańskim II* (Dom Wydawniczy *Rafael*. Kraków 2003 ss. 627). Owocem zainteresowania tą dziedziną było powstanie sześciu monografii naukowych. Są to: *Misjolodzy polscy*. Informator. Warszawa 2005 ss. 194; *Błogosławione stopy. Świętowojechowi misjonarze*. Warszawa 2007 ss. 582; *Terytoria misyjne w świetle Kongregacji Ewangelizowania Narodów*. Warszawa 2012 ss. 390; *Tradycja gnieźnieńskich spotkań rodziców misjonarzy (1993–2012)*. Gniezno 2012 ss. 172; *Paulina Jaricot – odwaga głoszenia Chrystusa*. Gniezno 2012 ss. 108 oraz *Gnieźnieński Kościół misyjny i misjonarski*. Gniezno 2014 ss. 165. W propagowaniu wybranej dziedziny Habilitant opublikował również materiały dydaktyczno-pastoralne a mianowicie: *Konспекty do wykładów z misjologii*. Górna Grupa 2016 ss. 272 oraz *Mali odkrywcy misyjnego świata. Praktyczne zabawy dla dzieci w rodzinie*. Gniezno 2015 ss. 151 oraz we współpracy z innymi redaktorami opublikował: *VI Archidiecezjalny Kongres Misyjny*

Dzieci i Młodzieży. Materiały kongresowe. Red. F. Jabłoński, M. Polak. Gniezno 2009 ss. 32 oraz *Misjom i misjonarzom. 85 lat działalności Ogniska Misyjnego w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym*. Red. F. Jabłoński, J. Wawrzyniak. Gniezno 2014 ss. 82. Oprócz tego Habilitant opublikował 11 artykuł w dziełach zbiorowych. Są to artykuły: *Udział Polski w dziele misyjnym*. W: *Wyptyń na głębię* I Ogólnopolskiego Kongresu misyjnego zakonnych zgromadzeń męskich i żeńskich w Gdańsku. Red. E. Śliwka. Gdańsk–Pieniężno 2004 s. 415–419; *Założenie i praktyka do pracy misyjnej fidejonistów w Polsce*. W: *Przygotowanie misjonarzy, założenia i praktyka*. Red. J. Różański. Warszawa 2004 s. 41–59; *Wkład kapłanów w ewangelizację misyjną Kazachstanu w świetle adhortacji Ecclesia in Asia*. W: *Nowy kontekst misji ad gentes*. Red. J. Górski. Katowice 2005 s. 34–50; „*Cooperatio missionalis*” za czasów pontyfikatu Jana Pawła II (1978–2005). W: *Evangelizare pauperibus. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu biskupowi Bogdanowi Wojtusowi w 70. rocznicę urodzin*. Red. M. Olczyk, P. Podeszwa. Gniezno 2007 s. 305–318; *Wkład Kościoła w Polskę w dzieło misyjne XIX wieku*. W: *Misje w XIX wieku. Wybrane zagadnienia*. Red. E.A. Sokołowski. Pieniężno 2008 s. 207–236; *Formacja misyjna w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie*. W: *Memoriale Domini. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Jerzemu Stefańskiemu w 70. rocznicę urodzin*. Red. M. Olczyk, W. Radecki. Gniezno 2010 s. 129–146; *Powołanie misyjne i misjonarskie w Kościele*. W: *Misje i religie. Księga pamiątkowa poświęcona ks. prof. dr. hab. Władysławowi Kowalakowi SVD z okazji 45-lecia działalności misjologii w ATK i UKSW w Warszawie*. Red. J. Różański. Górna Grupa 2014 s. 95–108; *Działalność misyjna Kościoła w Ameryce w świetle nauczania Jana Pawła II i Benedykta XVI oraz w kontekście Księgi fundacji św. Teresy od Jezusa*. W: *Święta Teresa od Jezusa nauczycielka wiernej przyjaźni*. Red. S.R. Niziński. Poznań 2015 s. 169–185; *Jak umisyjnić struktury Kościoła w Polsce*. W: *Radość Ewangelii źródłem misyjnego zapału*. IV Krajowy Kongres Misyjny. Red. Z. Sobolewski, J. Różański, K. Szymczycha, A. Sochal. Warszawa 12–14 czerwca 2015. Górna Grupa 2015 s. 265–297 a także *Życiorys i dorobek naukowy dra hab. Antoniego Kurka OMI, prof. UKSW*. W: *Ewangelia między tradycją a współczesnością afrykańską*. Red. J. Różański, P. Szuppe. Warszawa

2003 s. 179–193 oraz *Sługa Boży arcybiskup Fulton John Sheen (1895–1979) – wybitny teolog, filozof, kaznodzieja i animator misyjny*. W: *Credidimus caritati*. Red. M. Olczyk, P. Podeszwa. Gniezno 2014 s. 187–203. Ks. dr Franciszek Jabłoński opublikował również 14 artykułów w czasopismach. Habilitant poprzez swoje publikacje z pierwszego kierunku badań przyczynił się do lepszego rozumienia dzieła misyjnego Kościoła w Polsce. Publikacje tego kierunku badawczego oparte na wynikach badań Autora, są przekonujące oraz bliskie przeciętnemu czytelnikowi.

Habilitant w swoich badaniach naukowych i w poruszanej przez niego problematyce opiera się na dokumentach Kościoła oraz wypowiedziach kompetentnych autorów. Ks. dr Franciszek Jabłoński w pracy badawczej podejmuje misyjną naturę Kościoła powszechnego w oparciu o analizę nauczania papieży: Pawła VI, Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka oraz wskazania Kongregacji Ewangelizowania Narodów. W ramach prowadzonych badań misyjności Kościoła Habilitant podejmuje problematykę zaangażowania Kościoła w Polsce w dzieło misyjne, m. in. dobrego przygotowania misjonarzy, jak również zaangażowania uczelni wyższych w opracowanie podbudowy naukowej i teologicznej dla tego typu działalności oraz odczytywania roli Kościoła w Polsce w formacji misyjnej prowadzonej w seminariach duchownych. Ostatnim polem badań prowadzonych w tym kierunku jest wkład Archidiecezji Gnieźnieńskiej w dzieło misyjne Kościoła.

Drugi kierunek badań naukowych Habilitanta dotyczy duszpasterstwa ogólnego, duszpasterstwa małżeństw i rodzin oraz duszpasterstwa liturgicznego. Do zainspirowania tą problematyką skłoniły ks. dra Franciszka Jabłońskiego pełnione funkcje diecezjalnego duszpasterza rodzin oraz dyrektora Diecezjalnego Studium Życia Małżeńskiego i Rodzinnego a także przekonanie, że rodzina stanowi fundament życia i wychowania człowieka oraz jest podstawowym środowiskiem ludzkiego rozwoju. Te zainteresowania Habilitanta zaowocowały następującymi publikacjami: *Małżeństwo i rodzina szkołą ewangelizacji: apostołstwa i misji*. Rzeszów 2016 ss. 220, *Misyjna świadomość Kościoła domowego. Studium misjologicznopastoralne*. Warszawa 2016 ss. 578 oraz *Jak Akwila i Pryscylla... Świadectwa małżeństw pracujących na misjach*. Gniezno–Warszawa 2014 ss. 100 jak również *Małżeństwo i rodzina w służbie misji*.

Konспекty do spotkań z małżonkami. Gniezno 2016 ss. 114. Powstały również publikacje zatytułowane: *Narodowe Dni Życia i sympozja o rodzinie w archidiecezji gnieźnieńskiej*. Red. F. Jabłoński, T. Niewiadomska. Gniezno 2010 ss. 138, *ABC dla narzeczonych*. Red. F. Jabłoński, T. Niewiadomska. Gniezno 2013 ss. 152 oraz *Ślub kościelny. Jak przygotować? Pastoralne działania formacyjne wobec narzeczonych w archidiecezji gnieźnieńskiej*. „Teologia i Moralność” (2012) t. 12 s. 157–171.

W dorobku naukowym ks. dra Franciszka Jabłońskiego jest kilka publikacji nie układających się w blok tematyczny, ale rozproszonych w obszarze duszpasterstwa. Są to: *Mystagogical Catechesis*. Rzeszów– Gniezno 2015 ss. 60, *Kamerzysta i fotograf w czasie liturgii*. Gniezno 2010 ss. 68, *Nadzwyczajny szafarz Komunii św. i jego posługa w archidiecezji gnieźnieńskiej*. Gniezno 2012 ss. 88, *Stowarzyszenie „Żywy Różaniec” w archidiecezji gnieźnieńskiej*. Gniezno 2013 ss. 48 oraz publikacja pod współredakcją *Posłał mnie Pan, abym głosił Ewangelię. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Biskupowi Bogdanowi Wojtusowi z okazji 50-lecia kapłaństwa (1961–2011)*. Gniezno 2011 ss. 134.

W drugim kierunku badań wyżej wymienione opracowania, jak przyznaje sam Habilitant „choć zawierają wprowadzenia teologiczne, są przede wszystkim opracowaniami praktycznymi (...). Opracowania duszpasterskie mają raczej formę popularyzatorską” (zob. Autoreferat s. 17). Wymiar duszpasterski posiada podstawowe znaczenie dla kształtowania się świadomości misyjnej wiernych. Jednak w tak szerokim ujęciu istnieje niebezpieczeństwo zajmowania się wszystkim, nawet tym co nie wchodzi w zakres naszych badań. Prowadzone badania powinny dotyczyć konkretnego wycinka wiedzy, tzw. „białej plamy” w nauce, nad którą swoje badania roztacza naukowiec, aby dostarczyć adekwatnej wiedzy teologicznej. Zbyt szeroki zakres badawczy może wręcz przeszkodzić w osiągnięciu zamierzonego celu.

3. Działalność dydaktyczna i naukowo-organizacyjna

Poza działalnością naukowo-badawczą, ale w ścisłym z nią związku, oddaje się ks. dr Franciszek Jabłoński działalności dydaktycznej i naukowo-organizacyjnej.

Habilitant pracę dydaktyczną rozpoczął jako misjolog w latach 1998-2000 w Kolegium Katechetycznym w Gnieźnie. Od 2003 r. prowadzi wykład z misjologii na UKSW w Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie a od 2006 r. na Wydziale Teologicznym UAM w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie. W ramach Wydziału Teologicznego UAM wykładał również misjologię dla osób świeckich. W latach 2012-2013 ks. dr Franciszek Jabłoński pracował w Wyższym Seminarium Duchownym w Kaliszu. Habilitant pełni również od 2001 r. funkcję dyrektora Archidiecezjalnego Studium Duszpasterstwa Rodzin, prowadząc również wykłady dla uczestników studium. Poza tym Habilitant od 2014 r., jako pełniący funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin, prowadzi wykład monograficzny o tematyce rodzinnej dla kleryków gnieźnieńskiego seminarium.

Doświadczenie dydaktyczne stanowi ważny element dorobku Habilitanta. Ks. dr Franciszek Jabłoński prowadził wykłady dla różnych grup studenckich, zarówno duchownych jak i osób świeckich. Działalność dydaktyczna koncentrowała się przede wszystkim w obrębie misjologii, w której ukazywał szersze tło, jakim jest problematyka misyjna.

Ks. dr Franciszek Jabłoński od 2007 r. należy do Stowarzyszenia Misjologów Polskich, od 2013 r. jest Delegatem Europy w Stowarzyszeniu Misjologów Katolickich (SMP) a od 2007 r. jest członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Misjologów Katolickich (IACM) oraz członkiem zarządu tego stowarzyszenia.

Habilitant od rozpoczęcia pracy naukowej brał udział w 37 konferencjach i sympozjach, kongresach i spotkaniach ze studentami oraz przyszłymi misjonarzami. Upowszechnianiu wyników badań prowadzonych przez ks. dra Franciszka Jabłońskiego służyły referaty i wykłady wygłaszane na sympozjach i sesjach naukowych. Sympozja i konferencje naukowe, w których brał udział Habilitant miały charakter międzynarodowy i krajowy, ogólnopolski oraz regionalny. Tematy referatów i wykładów mieściły się w ramach problematyki misjologicznej.

Habilitant uczestniczył również w sympozjach naukowych w kraju i za granicą. Z wielu sympozjów pisał sprawozdania do czasopism naukowych. Podczas wystąpień zdobywał zarówno umiejętność adekwatnej syntezy teologicznej jak również zdolność

popularyzowania kwestii naukowych, zależnie od potrzeb środowiska.

Umiejętność łączenia teorii z praktyką Habilitant przejawia w prowadzeniu spotkań Ogniska misjologicznego oraz wykładów dla przyszłych misjonarzy w Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie. Czyni to również podczas krajowych i diecezjalnych Szkół Animatora Misyjnego a także głosząc konferencje i katechezy o charakterze pastoralnym i formacyjnym oraz prowadząc rekolekcje i dni skupienia.

3. Rozprawa habilitacyjna ks. dra Franciszka Jabłońskiego

Wśród opublikowanych dzieł naukowych ks. dra Franciszka Jabłońskiego na pierwsze miejsce wysuwa się rozprawa habilitacyjna pt. *Misyjna świadomość Kościoła domowego. Studium misjologiczno-pastoralne* (Instytut Dialogu Kultury i Religii UKSW. Studia i Materiały Misjologiczne 40. Warszawa 2016 ss. 573). Stanowi ona zwieńczenie wieloletnich badań naukowych Habilitanta. Problem pracy habilitacyjnej, mający doniosłość merytoryczną i aktualność praktyczną wchodzi w zakres misjologii. Ks. dr Franciszek Jabłoński wskazuje na przyczynę swojego zainteresowania *misyjnością Kościoła domowego*. Zwraca uwagę, że tematyka ta została zapoczątkowana w adhortacji apostolskiej *Familiaris consortio* (por. FC 54), ale nie znalazła przełożenia w dokumentach Episkopatu Polski. Utwierdzeniem w słuszności podjęcia takiego problemu badawczego jest nauczanie papieża Franciszka, w którym zachęca on, aby „rozbudzać kreatywność misyjną” (AL 57). Rozprawa habilitacyjna zawiera elementy niezbędne w monografii naukowej: spis treści (również w języku angielskim i hiszpańskim), wstęp, trzy rozdziały, zakończenie, wykaz skrótów, bibliografię, streszczenie (również w języku angielskim i hiszpańskim) oraz aneksy. Tytuł rozprawy habilitacyjnej wskazuje na podjęty problem, a podtytuł wyznacza kierunek rozprawy, określając jednocześnie jej bazę źródłową. To międzydyscyplinarne studium spaja dwa główne nurty podjętych przez Habilitanta badań: misjologii oraz teologii pastoralnej w aspekcie małżeństwa i rodziny.

Habilitant podjął się opracowania naukowego ważnego i aktualnego zagadnienia w obrębie troski Kościoła katolickiego w Polsce o misyjną świadomość Kościoła

domowego. Główny problem pracy Habilitant wyraził w pytaniu: Jaki jest stan świadomości misyjnej małżeństwa i rodziny? To podstawowe pytanie sprowokowało do zadania kolejnych pytań: Jakie są teologiczne podstawy misyjności małżeństwa i rodziny – *Kościola domowego*? Jakie czynniki warunkują tę świadomość? Jaka powinna być duszpasterska odpowiedź Kościoła mająca na celu inicjowanie i rozwój misyjnej świadomości *Kościola domowego*? (zob. *Misyjna świadomość Kościoła domowego* s. 28).

Po koniecznych procedurach wstępu Habilitant przystąpił do rozwiązywania podjętego problemu w trzech rozdziałach rozprawy. Jednak ze struktury pracy nie narzuca się czytelnikowi w sposób wyrazisty zasada porządkująca materiał badawczy. Powinien wyznaczyć ją temat pracy oraz przyjęty w pracy paradygmat badawczy, w którym Habilitant wyróżnił trzy etapy: misjologiczno-teologiczny (normatywny - Rozdział I), socjologiczny (badawczy - Rozdział II) i pastoralny (prakseologiczny, prowadzący do sformułowania wniosków i postulatów pastoralnych - Rozdział III).

W pierwszym rozdziale Autor pracy habilitacyjnej podejmuje analizę teologicznych podstaw misyjności *Kościola domowego* wynikającej z Objawienia i nauki Kościoła. W drugim rozdziale przy rozwiązywaniu problemu pracy Autor oparł się nie tylko na nauczaniu współczesnego Kościoła, ale także na wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród trzech grup respondentów: małżonków, z których przebadano 842 respondentów, rodziców misjonarzy, z których przebadano 123 respondentów oraz rodziców dzieci należących do Ogniska Misyjnego, z których przebadano 131 respondentów. Następnie ks. dr Franciszek Jabłoński dokonał analizy 1096 odpowiedzi (trzech grup ankietowanych).

Wprawdzie praca naukowa z teologii pastoralnej może mieć charakter czysto teoretyczny, nie musi wprowadzać części empirycznej. Jednak sięgnięcie do istniejących już badań empirycznych w zakresie omawianego tematu, a jeszcze lepiej przeprowadzenie własnych badań stanowi dodatkową wartość rozprawy. Habilitant podjął taką próbę. Świadczy to o uwrażliwieniu Autora na potrzebę odczytywania znaków czasu po to, aby dokonać ich interpretacji w świetle Objawienia i nauki Kościoła. Jest to także realizacja wskazania Soboru Watykańskiego II: Aby kontynuować zbawczą misję Jezusa Chrystusa,

Kościół ma obowiązek odczytywania znaków czasu i ich interpretacji w świetle Ewangelii (KDK 4).

Pytania recenzenta rodzą się w odniesieniu do badań umieszczonych w rozdziale drugim (przeprowadzonych w latach 2009-2011) dotyczących ich aktualności. Mimo, że kwestionariusze ankiety sływały do Habilitanta w ciągu 3 lat, jednak od otrzymania ostatniego kwestionariusza ankiety minęło 5 lat. Pytanie, które należy postawić, dotyczy analizy ilościowej ankiet: na ile ankiety sływające z poszczególnych miejscowości i kontynentów stanowią próbę reprezentatywną? Habilitant nie umieścił również w rozprawie habilitacyjnej informacji, jaką liczbę ankiet rozdał respondentom, jaki procent wrócił? Wątpliwości budzą również źródła naukowe wytworzone na potrzeby rozprawy, tj. kwestionariusze ankiet (s. 508-514). Stawiane w nich pytania respondentom powinny odnosić się do Teologicznych podstaw misyjności *Kościola domowego* (rozdział I). Zamieszczone w aneksach tabele (s. 515-542) nie wyczerpują materiału badawczego, który można byłoby uzyskać przez skonstruowanie dobrego narzędzia badawczego.

Problem stanowi ostatni rozdział rozprawy habilitacyjnej (rozdział III). Według paradygmatu teologii pastoralnej rozdział ten powinien zawierać wnioski i postulaty pastoralne. To co Habilitant zapowiada w trzecim etapie postępowania badawczego (zob. Wstęp s. 36) zrealizował w niewielkim stopniu w Zakończeniu (zob. ss. 435-441). W pracach z teologii pastoralnej właśnie trzeci etap jest najbardziej twórczy, ponieważ znajdują się w nim odpowiedzi na pytania dotyczące podjętego problemu, a także terażniejszości i przyszłości.

Reasumując należy stwierdzić, że recenzowana rozprawa ks. dra Franciszka Jabłońskiego stanowi „novum” w dotychczasowych badaniach z misjologii. Habilitant włączył się do dyskusji nad stanem i odnową kształtowania świadomości misyjnej *Kościola domowego* w Polsce. Literatura przedmiotu została nie tylko zgromadzona, ale także właściwie dobrana. Walorem rozprawy jest wykorzystanie dużej liczby publikacji obcojęzycznych.

Ks. dr Franciszek Jabłoński wykazał się znajomością badanego przedmiotu. W prowadzonej refleksji nie tylko przytacza cudze myśli ale zajmuje własne stanowisko

w omawianych kwestiach. Świadczy to o samodzielności naukowej Habilitanta i dobrym jego rozeznaniu w dziedzinie misjologii.

4. Wniosek końcowy

Ks. dr Franciszek Jabłoński posiada znaczący dorobek naukowy o profilu specjalistycznym, w którym misjologia stanowi dziedzinę wiodącą. Habilitant swobodnie porusza się w zakresie wybranej problematyki misyjnej.

W oparciu o powyższą argumentację stwierdzam, że ks. dr Franciszek Jabłoński spełnia kryteria stawiane przez polskie prawodawstwo w odniesieniu do stopnia naukowego doktora habilitowanego z teologii. Równocześnie zwracam się z wnioskiem do Rady Wydziału Uniwersytetu Mikołaja Kopernika o dopuszczenie ks. dra Franciszka Jabłońskiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Lublin, dnia 22 listopada 2016 roku.

.....
Ks. Grzegorz Pyżlak
(Ks. dr hab. Grzegorz Pyżlak)